

Αυτό άλλωστε το γεγονός αποτελεί και την ιδιαιτερότητα του φετινού συνεδρίου της ΚΕΔΚΕ. Ότι δηλαδή είναι το πρώτο συνέδριο που πραγματοποιείται επί διακυβέρνησης ΝΔ.

Γίνεται δύο μόλις μήνες μετά την Ολυμπιάδα και λίγες μόλις μέρες μετά την κατάθεση του πρώτου - προσχεδίου - προϋπολογισμού της σημερινής κυβέρνησης στη Βουλή.

Γεγονός που θα σηματοδοτήσει την οικονομική πολιτική που θα ακολουθήσει η Κυβέρνηση στον τομέα της Αυτοδιοίκησης και θα ξεκαθαρίσει κατά πόσο οι προθέσεις και οι δεσμεύσεις της για στήριξη της

Αυτοδιοίκησης, για πλήρη εφαρμογή των νόμων που διέπουν τα οικονομικά της, για απόδοση των «υπεξαιρεθέντων» από την προηγούμενη Κυβέρνηση πόρων, για μεταβίβαση αρμοδιοτήτων με τους απαραίτητους για την άσκησή τους πόρους, κ.α., θα γίνουν πράξη. Επίσης το συνέδριο γίνεται ενώ ήδη έχουν πάρει το δρόμο εφαρμογής, αρκετές διακηρύξεις της Κυβέρνησης, έχει δρομολογηθεί - με κάποια σχετική καθυστέρηση βέβαια σε σχέση με τις δεσμεύσεις του υπουργού Εσωτερικών - η διαδικασία για τη συζήτηση και ψήφιση του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων.

Τώρα πλέον θα πρέπει να κατατεθεί το «δια ταύτα» για την Αυτοδιοίκηση, για την αποκέντρωση, για την περιφερειακή ανάπτυξη. Τώρα θα φανεί αν η πολιτική της Κυβέρνησης στον τομέα της Αυτοδιοίκησης θα συνάδει με τα αιτήματα και τις θέσεις της Αυτοδιοίκησης, ή θα απέχουν, όπως για παράδειγμα φαίνεται να συμβαίνει με το το ζήτημα του δεύτερου βαθμού Αυτοδιοίκησης. Τα θέματα που θα απασχολήσουν το φετινό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ όπως προαναφέραμε αφορούν σε θεσμικά ζητήματα.

Δηλαδή στον νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, τη Μητροπολιτική Αυτοδιοίκηση και τη διοικητική διάρθρωση της χώρας.

Στον οικονομικό τομέα θα τεθούν για συζήτηση η εφαρμογή του Ν.1828/89, το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αυτοδιοίκησης «ΘΗΣΕΑΣ», ενώ, ενόψει και της φορολογικής μεταρρύθμισης, η Αυτοδιοίκηση θα καταθέσει τη δική της πρόταση. Σημαντικό μερίδιο στη συζήτηση διεκδικεί η απορρόφηση πόρων από το Γ΄ ΚΠΣ από την Αυτοδιοίκηση, η προετοιμασία της για το Δ΄ ΚΠΣ και η περιφερειακή ανάπτυξη. Ενώ ένας νέος κύκλος συζήτησης ανοίγει σε αυτό το συνέδριο η Αυτοδιοίκηση που αφορά στην ποιότητα ζωής των πολιτών και των πόλεων.

Κώδικας, Μητροπολιτική και Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση

Ειδικότερα σε ότι αφορά τη θεσμοθέτηση του νέου Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, η ΚΕΔΚΕ θα επαναφέρει σαν βάση για συζήτηση το σχέδιο νόμου της προηγούμενης Κυβέρνησης που υπήρξε προϊόν πολύμηνου διαλόγου, τόσο μεταξύ Αυτοδιοίκησης και Κυβέρνησης όσο και στο εσωτερικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πάντως το ζητούμενο για το νέο Κώδικα, όπως ήδη έχει διακηρύξει η Αυτοδιοίκηση, είναι η απελευθέρωση των δυνάμεων της Αυτοδιοίκησης, ώστε να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη, την ουσιαστική αλλαγή της καθημερινής ζωής του πολίτη, την ενίσχυση της

δημοκρατίας των αντιπροσωπευτικών, συμμετοχικών θεσμών και της κοινωνικής συνοχής.

Με το νέο Κώδικα η Αυτοδιοίκηση αναμένει να κατοχυρωθούν βασικές αρχές που θα διέπουν τη λειτουργία της σήμερα, όπως καθορίζονται από το Σύνταγμα της χώρας, αλλά και τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας. Τέτοιες, όπως είναι η αρχή της τοπικής αυτονομίας, το τεκμήριο της αρμοδιότητας των τοπικών υποθέσεων, η αρχή της επικουρικότητας και η αρχή της εγγύτητας στον πολίτη.

Ωστόσο από τα θέματα που αναμένεται να τεθούν εκ νέου για συζήτηση είναι οι αλλαγές στο εκλογικό σύστημα - αν βέβαια γίνουν πράξη οι μέχρι τώρα προθέσεις της Κυβέρνησης - η καταστατική θέση των αιρετών, το μέλλον των δημοτικών επιχειρήσεων, οι διαδημοτικές συνεργασίες.

Για το θέμα της Μητροπολιτικής Αυτοδιοίκησης, που αποτελεί ξεχωριστή ενότητα συζήτησης, η ΚΕΔΚΕ έχει διακηρύξει και στο τελευταίο της συνέδριο τη θέση της. Ότι δηλαδή «είναι πλέον ώριμο και απαραίτητο να καθιερωθεί η κατάλληλη δομή Αυτοδιοίκησης που θα αντιμετωπίζει τα υπερτοπικά προβλήματα και θα πάρει αποφάσεις για ολόκληρο το αστικό συγκρότημα. Η ενιαία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των κοινών υπερτοπικών προβλημάτων σε μητροπολιτικό επίπεδο, απαιτεί πέραν των διευρυμένων αρμοδιοτήτων και τον αναγκαίο μηχανισμό για την υλοποίηση των εκάστοτε πολιτικών επιλογών».

Με βάση τις μέχρι τώρα ανακοινώσεις της Κυβέρνησης διαπιστώνεται απόκλιση στο θέμα της συγκρότησης των μητροπολιτικών περιοχών. Η Κυβέρνηση έχει ανακοινώσει ότι θα εν-

θαρύνει τη διοργάνωση μορφών «μητροπολιτικής συνεργασίας» σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πειραιά κ.α. για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση προβλημάτων και την καλύτερη ποιότητα παροχής υπηρεσιών σε χαμηλότερο κόστος.

Η ίδια απόκλιση διαπιστώνεται και στο θέμα της διοικητικής διάρθρωσης. Η ΚΕΔΚΕ προτείνει «τη θεσμοθέτηση του Β' βαθμού Αυτοδιοίκησης σε επίπεδο περιφέρειας, με αιρετό περιφερειάρχη και περιφερειακό συμβούλιο.

Οι περιφέρειες αποτελούν το επίπεδο εκείνο που συγκεντρώνει τα απαραίτητα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά μεγέθη για το σχεδιασμό, προγραμματισμό και υλοποίηση της αναπτυξιακής πορείας. Για αυτό προτείνει οι εκλογές του 2006 να έχουμε την εκλογή των πρώτων αιρετών οργάνων της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, η οποία θα αναλάβει και την υλοποίηση του Δ' ΚΠΣ σε περιφερειακό επίπεδο». Εξάλλου από το 2006 η Ε.Ε. θα επιλέγει τα περιφερειακά όργανα ως συνομιλητές στη διαμόρφωση των περιφερειακών πολιτικών της.

Η Κυβέρνηση έχει ανακοινώσει ότι θα θεσμοθετηθεί αιρετό Περιφερειακό Συμβούλιο

- άγνωστο ακόμη πως και από ποιους θα εκλέγεται - με αιρετό πρόεδρο. Για το λόγο αυτό συγκρότησε επιτροπή επεξεργασίας του θεσμικού πλαισίου της Περιφέρειας. Βασικός κανόνας ωστόσο θα είναι ότι ο πρόεδρος και το περιφερειακό συμβούλιο θα ασκούν γνωμοδοτικές, αποφασιστικές και ελεγκτικές αρμοδιότητες, που θα καθοριστούν με νόμο. Σε ότι αφορά το Β' βαθμό, έχει ξεκαθαρίσει ότι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση παραμένει και ενισχύεται ως δεύτερος βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

1828 - φορολογική μεταρρύθμιση - Θησέας

Η πλήρης λειτουργία του νόμου 1828/89, η χρηματοδότηση των νέων αρμοδιοτήτων, η απόδοση των παρακρατηθέντων από την εφαρμογή του 1828/89 πόρων και η απόδοση του 20% του Φόρου Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τις χρήσεις Παρελθόντων Οικονομικών Ετών είναι από τα βασικά και αδιαπραγμάτευτα αιτήματα που αφορούν στα οικονομικά της Τ.Α. Για όλα τα παραπάνω έχει δεσμευτεί η Κυβέρνηση ότι θα τα τηρήσει. Τώρα όμως πρέπει να φέρει και λογιστικές αποδείξεις, και

δεν υπάρχουν πιο επίσημες από αυτές που θα κατατεθούν στον προϋπολογισμό. Σε κάθε περίπτωση είναι από τα θέματα που θα κεντρίσουν τις συζητήσεις στο συνέδριο.

Για την κατοχύρωση της οικονομικής αυτοτέλειας και αυτοδυναμίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης η ΚΕΔΚΕ έχει καταθέσει και στην ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών αίτημα - πρόταση για ουσιαστική οικονομική μεταρρύθμιση, στα πλαίσια ενός ενιαίου δημοσιονομικού συστήματος με αναδιανομή των υφιστάμενων πόρων και όχι με πρόσθετη επιβάρυνση των πολιτών, η οποία θα επιλύσει οριστικά το οικονομικό πρόβλημα της Αυτοδιοίκησης, θα κατοχυρώνει τον ουσιαστικό αναπτυξιακό της ρόλο, θα ξεκαθαρίσει τις σχέσεις της με το κράτος, θα υλοποιήσει τη Συνταγματική επιταγή για διασφάλιση της διαφάνειας στα οικονομικά της. Την πρόταση αυτή πάντως της Αυτοδιοίκησης, με τα μέχρι τώρα δεδομένα, φαίνεται πως δεν έχει αξιολογηθεί δεόντως από την Κυβέρνηση. Ο «ΘΗΣΕΑΣ» θα έχει ήδη γίνει νόμος του κράτους όταν θα πραγματοποιείται το συνέδριο της ΚΕΔΚΕ και θα μπαίνει στη πιο δύσκολη φάση του, σε αυτήν της υλοποίησής

του. Επομένως οι απορίες, τα ανοικτά θέματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με εγκύκλιο θα πυροδοτήσουν τα ενδιαφέρον και τη συζήτηση.

Γ' - Δ' ΚΠΣ - περιφερειακή ανάπτυξη

Η σωστή αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων και από την Τοπική Αυτοδιοίκηση με τρόπο ώστε να προωθεί την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη, έχει τεθεί τουλάχιστον από τους αιρετούς, εδώ και χρόνια.

Τώρα που οι εθνικοί λόγοι - βλέπε Ολυμπιάδα - για κεντρική αξιοποίηση των πόρων σε μεγάλα έργα έχουν καλυφθεί, η Αυτοδιοίκηση διεκδικεί ουσιαστικό μερίδιο από αυτά τα κονδύλια.

Πολύ περισσότερο που η ίδια η εμπειρία δείχνει ότι οι τοπικοί και περιφερειακοί παράγοντες είναι αυτοί που καθορίζουν την πραγματική ανάπτυξη της χώρας.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση λοιπόν έχει καταστήσει ήδη σαφές και διεκδικεί ουσιαστική συμμετοχή στις διαδικασίες κατάρτισης του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης. Ζητά ενίσχυση των αδικημένων περιοχών,

θεσμική αλλά και τεχνική στήριξη των ΟΤΑ - ιδίως των μικρών, ορεινών και νησιωτικών - για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις νέες απαιτήσεις. Να τους δοθεί η δυνατότητα να συμμετάσχουν με ίσους όρους στην ισόρροπη ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών. Κατά συνέπεια το θέμα στο συνέδριο επανέρχεται για συζήτηση υπό το πρίσμα όλων των παραπάνω νέων δεδομένων.

Ποιότητα ζωής και Αυτοδιοίκηση

Η ποιότητα στην Αυτοδιοίκηση, η Αυτοδιοίκηση και η ποιότητα ζωής, συνδέεται απολύτως με τους εξής τομείς: την απασχόληση, τις κοινωνικές δομές, την κοινωνική πολιτική, τον πολιτισμό, τη χωροταξία και το περιβάλλον. Τα θέματα αυτά θα τεθούν σε ξεχωριστή ενότητα συζήτησης. Οι εμπειρίες και οι δράσεις που έχει αναπτύξει ήδη η Αυτοδιοίκηση σε αυτούς τους τομείς είναι αρκετά μεγάλη. Στόχος είναι και μέσα από το συνέδριο να αναζητηθούν καινούργιες κατευθύνσεις που θα την προσανατολίσουν και θα την προσαρμόσουν στα σύγχρονα δεδομένα. ■

Κρίσιμο και ιδιαίτερο το φετινό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ

Από τις 21 έως τις 23 Οκτωβρίου πραγματοποιείται στο Ηράκλειο της Κρήτης το ετήσιο τακτικό συνέδριο της ΚΕΔΚΕ, σε μια θα λέγαμε ιδιαίτερη πολιτική ατμόσφαιρα. Ατμόσφαιρα που τη χαρακτηρίζουν οι εξής ιδιαιτερότητες:

Πρώτο και ιδιαίτερο είναι το γεγονός πως πρόκειται για το πρώτο συνέδριο που πραγματοποιείται επί διακυβέρνησης της χώρας από τη Ν.Δ. και μάλιστα οκτώ μήνες μετά την ανάληψη των καθηκόντων και μετά την Ολυμπιάδα. Διάστημα δηλαδή αρκετό για να κριθεί η Κυβέρνηση όχι μόνο για τις προθέσεις της, αλλά και για συμπεριφορές και επιλογές διακυβέρνησης καθώς και την εφαρμογή πολιτικών στο χώρο της Αυτοδιοίκησης. Το υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, ως ένα από τα πιο παραγωγικά υπουργεία της Κυβέρνησης αυτό το διάστημα, έχει ήδη «εκτεθεί» αρκετά και ο διάλογος μεταξύ υπουργείου και Αυτοδιοίκησης είναι σε «συνεχή ροή». Κατά συνέπεια η Κυβέρνηση έχει «ανοίξει τα χαρτιά της» για πολλά κρίσιμα θέματα και ήδη μπορεί κανείς να καταγράψει κάποια πρώτα συμπεράσματα.

Συμπεράσματα που έχουν πολλαπλές «πτυχές» και είναι ευθέως ανάλογα με την πολιτική προέλευση των αιρετών των δύο μεγαλύτερων παρατάξεων στο χώρο της Αυτοδιοίκησης.

Παράδειγμα, για τους αιρετούς που προσκείνται στην παράταξη της Ν.Δ., το πρώτο που μετρά είναι πως ήρθε η ώρα να αποκατασταθούν οι σε βάρος τους αδικίες του παρελθόντος.

Πράγμα που βρίσκει ήδη αντιστοιχία όχι μόνο με δηλώσεις αλλά και με πρακτικές κυβερνητικών παραγόντων.

Ταυτόχρονα όμως μπορεί να διαπιστώσει κανείς και μια σχετική «πολυφωνία» σε συζητήσεις που αφορούν για παράδειγμα την αλλαγή του τρόπου εκλογής των δημάρχων με την ψήφιση του νέου Κώδικα. Αν δηλαδή θα εκλέγεται από την πρώτη Κυριακή δή-

μαρχος με ποσοστό 42%, όπως έχει διακηρύξει στο πρόγραμμά της η Κυβέρνηση ή αν θα παραμείνει το ισχύον εκλογικό σύστημα.

Διαφορετικές απόψεις καταγράφονται και σε ότι αφορά την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση. Υπάρχει η τάση που συγκλίνει με τις μέχρι τώρα τοποθετήσεις της Κυβέρνησης επί του θέματος, υπάρχει όμως και η τάση που συμπλέει με τις θέσεις της Αυτοδιοίκησης.

Αλλά και στο θέμα των οικονομικών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης οι αιρετοί που προσκείνται στο Κυβερνών κόμμα, φαίνεται να ... διστάζουν να ανεβάσουν τον πήχυ, όπως έκαναν πριν, και βρίσκονται σε κατάσταση αναμονής.

Αντίθετα οι προσκείμενοι στο ΠΑΣΟΚ αιρετοί κάνουν λογαριασμούς ακριβείας, με βάση τις δεσμεύσεις και τις ανακοινώσεις του Πρωθυπουργού και του υπουργού Εσωτερικών.

Φαίνεται δηλαδή ότι οι δεύτεροι σιγά-σιγά αρχίζουν να συνειδητοποιούν τον αντιπολιτευτικό ρόλο που τους επιφύλαξαν οι τελευταίες εθνικές εκλογές.

Συχνά όμως μέχρι τώρα βρέθηκαν σε θέση άμυνας και επίσης συχνά απολογούνταν για τις πολιτικές και πρακτικές της προηγούμενης Κυβέρνησης στο χώρο της Αυτοδιοίκησης - ιδιαίτερα στα οικονομικά. Βέβαια η φάση ανασυγκρότησης που βιώνει το κόμμα τους αντανακλάται και στο χώρο της Αυτοδιοίκησης και συχνά παρατηρείται μια σχετική «πολυφωνία» στις τοποθετήσεις των εκπροσώπων αυτής της παράταξης.

Δεύτερον και κρίσιμο, είναι το γεγονός ότι σε αυτό το συνέδριο θα κριθούν και θα συζητηθούν θεμελιώδη και ζωτικής σημασίας θέματα όχι μόνο για το μέλλον του θεσμού

αλλά και για την πορεία της χώρας, όπως για παράδειγμα είναι η διοικητική διάρθρωση, η φορολογική μεταρρύθμιση και η οικονομική αυτοτέλεια και αυτοδυναμία της ΤΑ. Τρίτο και καθοριστικό είναι το γεγονός ότι αναγκαστικά η Κυβέρνηση θα κληθεί να ανοίξει τα χαρτιά της και να απαντήσει στις θέσεις της Αυτοδιοίκησης, που είναι δεδομένες και ομόφωνες.

Δηλαδή δεύτερος βαθμός Αυτοδιοίκησης η Περιφερειακή, με αιρετό περιφερειάρχη και περιφερειακό συμβούλιο, μητροπολιτική αυτοδιοίκηση σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη και αναδιανομή της δημοσιονομικής πίττας υπέρ των ΟΤΑ, χωρίς επιπλέον επιβάρυνση των πολιτών, που θα διασφαλίζει την οικονομική αυτοτέλεια και αυτοδυναμία τους.

Οι ... γνωρίζοντες λένε ότι τα θέματα αυτά, αλλά και τα οικονομικά της Αυτοδιοίκησης ενόψει της κατάθεσης του προϋπολογισμού, θα κρίνουν και τις από δω και πέρα σχέσεις Κυβέρνησης - Αυτοδιοίκησης.

Και η «χημεία» που θα αναπτυχθεί κατά τη διάρκεια των εργασιών του συνεδρίου με ταξύ κυβέρνησης και Αυτοδιοίκησης, θα είναι καθοριστική για το μέλλον και θα εξαρτηθεί από τα «δώρα», δηλαδή τις εξαγγελίες, που θα κομίσει ο πρωθυπουργός - αν παραβρεθεί - και ο αρμόδιος υπουργός στο συνέδριο.

Σε κάθε περίπτωση πάντως η νέα εποχή για την Τοπική Αυτοδιοίκηση της χώρας έχει ήδη ξεκινήσει.

Ο χρόνος θα δείξει αν θα είναι πιο φιλική για την Αυτοδιοίκηση και την Αποκέντρωση, ή αν θα την κερδίσει το κράτος, μέσω της επανίδρυσής του, δηλαδή μέσω της επανασυγκέντρωσής του... ■

Ο.Σ.Σ.